

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie rano z wyjątkiem dni świątecznych.
Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr.	3 złr.	1 złr.
w Austrii z przesyłką 16 „	4 „	1 „	40 „
w Niemczech	12 tal.	3 tal.	1 tal.
w Francji	80 fr.	20 fr.	7 fr.
w Serbii, Włoszech, Rumunii i Szwajc. 48 fr.	12 fr.	4 fr.	
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgii	56 „	14 „	5 „

KRAJ

Przedpłata przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzęda pocztowe austriackie i zagraniczne, oraz niżej wymienione agencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska 1. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rekopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (inzeratów).
w pierwszym umieszczeniu wiersz . . . 8 cent.
w każdym następnym umieszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszcz. 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencje.

Agencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiakowski, handel Wieruchowski. — We Lwowie: Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — We Lwowie: Agencja dzienników A. J. Piatkowski. — W Tarnowie: Księgarnia Gazdy. — W Wiedniu: B. Wołowski
Administrateur de la Gazette des Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2. — W Pradze: Ferdinandsstrasse Nr. 38. — W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen: Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie: Hasenstein & Vogler. — W Paryżu: Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

Kraków 5 maja.

W ciągu mniej, niżeli jednego kwadransa uchwaliła przedlitawska delegacja 3go b. m. budżet ministerstwa spraw zagranicznych. Wszystkie pozycje wraz z funduszem dyspozycyjnym zawotowano jednogłośnie, i po raz pierwszy od istnienia delegacji, bez dyskusji. Świetniejszego wotum zaufania nad to nieme, bez wszelkiej krytyki przyzwolenie nie mógłby żądać żaden minister spraw zagranicznych. To też hr. Andrassy powinien się starać godnie odpowiedzieć położonemu w nim zaufaniu, zwłaszcza w obecnych okolicznościach; kiedy cała monarchja żąda od niego, aby swą normę polityczną zrzeczenie przeprowadził między prusko-rosyjską Scyllą i Charybdą. Wierzmy, że w Austrii nikt nie podziela myśli nowego św. przymierza, tak śmiało wypowiedzianej przez *Prov. Corresp.*, organ rządu pruskiego, i że wszystkie stronnictwa zarówno pragną polityki zewnętrznej niezależnej, odpowiadającej godności wielkiego mocarstwa, z wyjątkiem owiej kliki niemieckiej, która jak najrychlej chciałaby się połączyć z wielką ojczyzną germańską, i świętojurców, którzy nie mogą się doczekać dnia, kiedy będą mogli skosztować słodyczy absolutnego panowania rządu rosyjskiego. Ale inaczej o losach Austrii decydują Prusy i Rosja, z których pierwsze chciałyby ją mieć współniczką swoich reakcyjnych zamiarów na zachodzie, a druga uważa ją za przeciwniczkę tak widoków swoich nad Dunajem i Bosforem, jakoteż zamiaru całkowitego wynarodowienia żywiołu polskiego. — Wiedeńska *Presse* odmawia artykulowi *Prov. Corresp.* taktu — całkiem słusznie; lecz nie mniej jest prawdą, że artykuł ten szczerze wypowiedział, choć może nie w porę, prawdziwe zamiary obu rządów cesarskich. Można to także poznać po gorących zapewnieniach prasy pruskiej i rosyjskiej, które splotzone nietaktownością *Prov. Corresp.*, głoszą dziś jakby na komendę, że oba państwa nie myślą o żadnych podbojach, ani o wywieraniu nacisku na sąsiadów, zajęte jedynie wewnętrznymi reformami. Zdaje się jednak, że kto chce zbyt wiele dowieść, niczego nie dowodzi.

We Francji trwa jeszcze polemika z powodu wyborów paryskich, a wczoraj już się zaczął nowy tydzień wyborczy. W przyszłą niedzielę bowiem odbędą się w 4 departamentach wybory uzupełniające do izby wersalskiej. Stronnictwo republikańskie postawiło w Charente — Inférieure kandydaturę dr. Rigaud, w Loiret-Cher Lesguillona, w Haute-Vienne Minarta, w dep. Rodanu Ranc'a i lekarza Guyota. Jest wielkie prawdopodobieństwo, że pod wpływem wyborów z d. 27 z. m. wszyscy kandydaci republikańscy odniosą zwycięstwo, monarchiści wszakże robią ze swej strony nader gorliwe usiłowania. Szczególnie w Charente — Inférieure czynnie się krzątają agenci bonapartystowscy, zalecając swego kandydata Boffintona. Na rezultat niedzielnych wyborów nie pozostanie bez wpływu zachowanie się monarchicznnej większości komisji nieustającej, która właśnie teraz odbywa swoją tygodniową sesję. Jeżeli temu gronu będzie się podobało kraj rozdrażnić, łatwo może się przytrafić, że w niektórych miejscach zamiast umiarkowanych Barodetów przejdą czerwoni robotnicy. W dep. Haute Vienne jeden taki już zapowiedział swoją kandydaturę.

Rada ministrów ciągle się zajmuje wnioskami konstytucyjnym. Te natychmiast po powrocie zgromadzenia narodowego zostaną mu przedstawione wraz z pismem, które wyjdzie z pod pióra samego Thiersa i zastąpi orędzie, a więc będzie w nim mowa o ogólnym położeniu polity-

cznym. Wraz po otwarciu sesji Bérenger, deputowany dep. Drôme postawi wniosek, aby nim się jeszcze przystąpi do wysadzenia komisji dla wniosków rządowych, rzeczpospolita została stanowczo ogłoszoną; wniosek ten ma być podpisany przez znaczną część lewego środka. O wyprawie Chiwańskiej pisze wychodzący w Tyflisie *Kaukaz*, że dzięki pośrednictwu komendanta kaukaskiego okręgu wojskowego udało się zaopatrzyć we wszystkie potrzeby te oddziały wojsk, które od wschodniego brzegu morza Kaspijskiego mają brać udział w operacjach przeciw Chiwie, lub takowe wspierać. Następnie donosi *Kaukaz*, że ostatnie kolumny, należące do korpusu pułkownika Markusowa, a postępujące od morza Kaspijskiego, już opuściły fort Czykiszlar i 8 kwietnia wymaszerowały na stepy, ku Chiwie wiodące.

Król włoski naradza się z Minghettim i Ricasolim nad utworzeniem nowego gabinetu, ale oni są zdania, że dziś nie można żadnego nowego złożyć ministerstwa należy zaś starać się utrzymać dotychczasowe. Zapewne koniec będzie taki, że parlament, przez nowych członków wznowiony, da wotum zaufania gabinetowi Lanza-Sella, i w Rzymie powtórzy się wypadek, jaki miał miejsce w Londynie z dymisją Gladstona.

Pod naciskiem opinii publicznej zanieśioną została skarga przeciw komitetowi karlistowskiemu w Londynie. Otóż dziś komitet potrafił się wymknąć przez jedną z owych furtek, których jest tak wiele w prawach angielskich. Sędzia policyjny odwołał skargę, zrobiwszy niespodziewane odkrycie, że skarga tego rodzaju musi pochodzić nie od osób prywatnych, ale od rządu. Że jednak w Anglii nie ma prokuratury państwowej, i nawet w najważniejszych wypadkach kryminalnych prywatny oskarżyciel zastępuje prokuratora państwowego, więc argument sędziego policyjnego może tylko pochodzić z natchnienia sfer wyższych.

Korespondencje „Kraju“.

Lwów 4 maja.

Wczoraj poseł Smolka wobec nadzwyczaj licznego zgromadzenia wyborców zdawał sprawę z dotychczasowej kampanii delegacyjnej. Mowę tę zapewne zamieścicie w całości, ja więc nie będę jej streszczał, ale ograniczę się na podniesieniu najważniejszych jej punktów.

Wszystkie kłeski w ostatnich latach poniesione przez narodowości nieniemieckie Austrii mowca przypisał tylko brakowi solidarności i karności w obozie antycentralistycznym.

Przyznawał mowca, że gdyby Czesi byli przyszli wr. 1867 do rady państwa, proces konstytucyjny przyjąłby był zupełnie inne kształty. Tożsamo byłoby się stało, gdyby Polacy byli nie uchwalali 2 marca 1867 obwołania rady państwa i nie przyczynili się tym do utworzenia konstytucji grudniowej.

Polityka rezolucyjna wychodziła z zasady błędnej i nie mogła prowadzić jak tylko na coraz większe manowce. Takim błędem zasadniczym było pojęcie, jakoby Galicja mogła uzyskać większą odrębność aniżeli inne narodowości bez zmiany ustroju całego państwa, jakoby mogła uzyskać stanowisko uprzywilejowane w Austrii.

Niemcy skorzystali z tego i wdzili nas po tej drodze błędnej jak najdłużej, dopóki swego nie przeprowadzili. Rezolucja utrzymująca naród w ciągłym łudzeniu się, demoralizowała go jak każde przedsięwzięcie niepodobne do urzeczywistnienia. Z jednej strony paraliżowała

rezolucja wszystkie drobne prace i usiłowania, wszelką inicjatywę w kraju, w sejmie i w urzędach autonomicznych, gdyż wszyscy oglądali się na rezolucję.

Ile razy można było coś uzyskać lub dokonać, najczęściej tego zaniechano, ponieważ to przesądzało rezolucję; rezolucja tę kwestję rozwiązywała w inny sposób, żądała więcej lub mniej! Z drugiej strony podnoszono politykę utylitarną, do godności dogmatu, łudono się, iż można pozyskać przychylność rządu przez słabość i odstępywanie zawsze od kwestyj zasadniczych.

Kiedy się rozpoczynały rokowania rezolucyjne, obawiano się zwykle wszystkiego, żeby się nie narazić rządowi. Łudono się jakąś szczególną przychylnością korony dla Galicji, jakby korona mogła być więcej przychylną jednemu krajowi jak drugiemu! (oklaski.) Raz tylko delegacja polska była panem sytuacji, bo w jej ręku było życie ministerstwa, lecz nie chciała korzystać z położenia. Dziś już straciliśmy wszelkie widoki. Na tej drodze nie zyskaliśmy nic, a straciliśmy sprzymierzeńców postępując wbrew chłopskiemu przysłowiu, iż osoba nie nie znaczy, a gromada to wielki człowiek.

Następnie mowca bronił delegacji przeciwko głośnemu drobnym zarzutom oszczerców, jakoby na tej drodze było coś więcej do zrobienia. Szła ona drogą wskazaną jej przez sejm, drogą błędną, więc do niczego nie doszła; ale trudno dać wyobrażenie o energii i gorliwości, jaką zawsze rozwijała.

Na samym końcu posiedzenia nastąpiło zabawne intermezzo. Kiedy mowca przyszedł do obecnej chwili do ministra Ziemiakowskiego, któremu na wstępie przyznał znakomite przymioty, komisarz rządowy przerywa mowę i żąda od przewodniczącego odebrania mowy głosu, ponieważ przedmiot zebrania został już wyczerpany. Daremnie poseł Smolka oświadcza, iż nie myśli nie mówić złego o nowym ministrze; p. komisarz zaprotestował. W końcu dr. Smolka rzekł: „władzy należy słuchać, dodam więc tylko, iż takie jest postępowanie dzisiejszego liberalnego rządu.“ Oklaski wybuchły z niesłychanym uniesieniem i na tém się posiedzenie zakończyło.

Paryż 2 maja.

(N. N.) Jak to już wam doniosłem, p. Barodet, były mer miasta Lyonu został wybrany w Paryżu na posła do zgromadzenia narodowego. — W głosowaniu 1871 r. wielki poeta francuzki Wiktor Hugo otrzymał zaledwie 93,000 głosów, teraz p. Barodet człowiek wielki nicością swoją postłanym został do zgromadzenia przez 180,000 głosów.

Radość „barodetystów“ jest wielką, lecz wszyscy dobrzy patrioci czują ile złego spowodował wybór Barodeta. Republika nie Arago, Carnot, Grévy i wielu innych doświadczonych i prawego charakteru mężów stanu, było po stronie kandydatury p. de Rémusat; wybór więc Barodeta łatwo stać się może przyczyną niezgody w stronnictwie republikańskim i mimowolnie poprzeć usiłowania monarchistów.

Na prowincji podobnie jak i w Paryżu w departamentach, w których odbyły się dodatkowe wybory, wybrani zostali do zgromadzenia kandydaci radykalni, oprócz departamentu Morbihau, gdzie przeszedł legitymista.

Radykalizm wszędzie podnosi głowę a wyzwanie wiary kandydatów radykalnych dało poznać Francji, czego oni żądają. Republika taka, jaką chciał stworzyć p. Thiers z partją zachowawczą i umiarkowaną-republikańską — republika postępową, jest dziś zagrożoną.

Głosowanie 27go kwietnia jest zemstą zwyciężonych Paryżan za zniesienie merostwa w Lyonie. Jest to widocznym i może pociągnąć jeszcze inny skutek, gdyż miasta Paryż i Lyon poczuwające się do solidarności, wspólnie się wspierają. Paryż wybrał na deputowanego p. Barodet, b. mera lyońskiego, za to Lyon do wyborów, jakie mają się odbyć w tém miesiącu 11 maja, podaje kandydaturę pana Ranc.

Być więc może, że utrzymamy p. Ranc deputowanym w zgromadzeniu; zwiększy on liczbę posłów radykalnych i wpłynie może na większy rozdział stronnictwa republikańskiego.

Wybory dokonane w Paryżu i na prowincji stawiają rząd p. Thiersa w zupełnie nowych okolicznościach. Utrzymując równowagę stronnictw w zgromadzeniu i dzięki niemocy i rozdrobnieniu tych stronnictw, p. Thiers łatwo manewrował i miał za sobą większość parlamentarną. Nie była ona wprawdzie stałą i liczną, składała się z części rozmaitych stronnictw, była zawistną od okoliczności, werbując się raz w obronie lewicy republikańskiej, innym razem z krańcowej prawicy albo ze środków. Obecnie jednak po wejściu do zgromadzenia pp. Barodet, Lockroy, Dupony, Turigny, Gagneur i Picard, przedstawicieli nie republiki lecz radykalizmu — p. Thiers nie może liczyć na poparcie krańcowej lewicy, której głosy przedtem bardzo często posiadał. Partja radykalna czując się dziś silniejszą w zgromadzeniu, będzie rościła większe pretensje i mniej będzie gotową do ustępstw.

Za powrotem zgromadzenia z feryj parlamentarnych, p. Thiers siłą wypadków znajdzie się wobec większości złożonej z części prawicy, prawego i lewego środka, jakoteż tej części republikańskiej lewicy, która popierała kandydaturę Rémusata.

Niewiadomo jeszcze na co się Thiers wobec tego zdecyduje, czy oprze się na tej większości złożonej z rozmaitych żywiołów, a zatem nieposiadającej dostatecznej siły i spójności, czy też zgromadzi około siebie, jak „Temps“ utrzymuje, żywioły zdrowe, silne, zachowawczo-demokratyczne, czyniąc zadość ich słusznym żądaniom — czy też w końcu będzie traktował z Barodetem i partją radykalną, jak radzi dziennik burżuazji paryskiej „Journal des Debats“.

W każdym razie dziś już mówią o zmianie ministerstwa, gdyż Rémusat, minister spraw zagranicznych, przepadłszy przy wyborach paryskich, nie chciał zatrzymać nadal teki ministerjalnej. Thiers nie przyjął wprawdzie jego dymisji, zdaje się jednak, że p. de Rémusat trwa w swym postanowieniu, dziś bowiem obiega pogłoska o tworzeniu się nowego ministerstwa, do którego mają wejść pp. Kazimierz Perier i były prezydent zgromadzenia narodowego Grévy.

Lwów. Wkrótce ma być ogłoszoną subskrypcja pożyczki krajowej pięciomilionowej pod bardzo korzystnymi dla subskrybentów warunkami. Kurs emisji ma być po 84 złr. za 100 reńskowy oblig. Pierwsza wpłata ma wynosić 40% t. j. po 40 złr., lecz subskrybujący mają płacić tylko 24 złr. na oblig 100 reńskowy, 16 złr. policzone im będzie jako różnica kursu emisyjnego. Dalsze wpłaty nastąpić mają w 6 dmumiesięcznych terminach, po 10 złr. w każdym terminie.

Wiedeń. Austriackie sfery wojskowe nie bardzo są zbudowane owocami reformy wyborczej, jakie już dzisiaj się okazują. Główny organ *Wehrzeitung*, z którego często emanawia otoczenie mi-

niatra wojny, generała Kuhna, niedawno przychylnie powitał przyjęcie do skutku reformy wyborczej, dla tego, że sprawa ta może być dla ludu i stronnictwa Austrii na jeden grunt, założyć właśnie wewnętrzne, wzmożenie Austrii. Teraz pod d. 2 b. m. ogłasza artykuł rozczarowania z powodu manifestu wyborczego „austro-niemieckiego“, a mianowicie punktu 2, który żąda ścisłego sojuszu Austrii z Niemcami jako najwłaśniejszej ręką bezpieczeństwa państw obu i zmniejszenia ciężarów wojсковych w czasie pokoju.

„Ta nadzieja, odpowiada *Wehrzeitung*, jest świadomym obłudą. Każdy wie przecie, że Prusy — a Prusy to dzisiaj całe Niemcy — dzięki sukcesom z r. 1866 i 1870, a jeszcze więcej dzięki chytrą polityce Bismarcka, zajęły stanowisko, jaśnie górujące. A mimo to i same potęgają swe wojsko i coraz więcej w t. j. mierze wymagają od reszty państw niemieckich. Groźne wzmaganie się pruskich sił wojennych zmusza też wszystkie państwa do wyteżenia wszystkich sił swoich, i temu stanowi rzeczy miałby położyć koniec ścisły sojusz Austrii z Niemcami?”

„Prusy zbroją się niezmiernie, bo albo przeczuwają, albo myślą sprowadzić nową wojnę z Francją. Tak czy owak, najcięższy nawet sojusz z Austrią nie skłoni ich do wymazania choćby jednego żołnierza z etatu, którego potrzebnym uważają. Nikt zresztą nie powie, iżby Prusy bawiły się w politykę sentymentalną. Nieugięte trzymają się one bardzo chytrą i wyrachowaną polityką interesów. Patrzą jedynie na korzyść, jaką im polityka przyniesie — a historia w ogóle, mianowicie zaś historia Austrii może o tym niemało powiedzieć. Sojusz z Prusami? A wszakże one zawsze się wywijają z obowiązków sojuszu. Obacz Szlezwik-Holsztyn!”

„Panowie „austro-niemieccy“ wiedzą o tym wszystkim, a my wiemy, o co im chodzi. Im chodzi o to, aby Austrija stała się wobec Prus, co księstwo Bawarskie. Popatrzmy na ich uczynki! Przedewszystkiem zawsze i wszędzie, gdzie występują jako stronnictwo, uderzają z lubością na armję austriacką. Armja to nie teoremat, ale rzeczywistość, przeszkadzająca im w dopięciu ich celów, a zatem dążą do osłabienia jej przez uszczuplenie. Nie mogą dość nawymyślać na Bawarję, że ratuje swoją samoistność; a żądają sojuszu Austrii z Niemcami, wiedząc, że w takim sojuszu słabsza potęga musi z czasem popaść w zależność od silniejszej. A więc radziby zredukować armję naszą, mydląc oczy kontrjebentom nadzieję zmniejszenia podatków.

„Lojalność tych panów jest kłamstwem. Jeżeli zaś tak drogie im dobro państwa, jak udają, niechaj czynem to okażą. Niechaj się starają, aby na posłów wybrano mężów, których serce dla Austrii, tylko dla Austrii bije, żadnych hipokrytów, co drapują się w płaszczyk „austro-niemiecki“, aby tym swobodniej mogli swoje robić. Niechaj się postarają, aby zamierzone zjednoczenie ludów wewnątrz Austrii stało się ciałem. Wtedy Austrija będzie silną i zgodną, bo o wierną armję i zadowolone ludy opartą; wtedy sojusz z nią będzie pożądanym i poszukiwanym; i nie będzie wtedy tego wypadku, iżby ci, co się mienią obywatelami państwa austriackiego, teje Austrii nie umieli nie mądrzejszego doradzać, jak tylko aby o sojusz, a więc o abdykację jako mocarstwo — zebrała!”

— W sprawie książek szkolnych czytamy w urzędowej *Wiener Zig.*: „Własne spostrzeżenia ministerstwa wyzna i oświecenia, oraz liczne zażalenia stwierdziły fakt, że w szkołach ludowych i wydziałowych często pomijane bywają przepisy regulujące wybór książek szkolnych i innych przyborów naukowych. Mianowicie używane bywają przybory naukowe nie zatwierdzone przez ministerstwo, a często nawet uczniowie muszą kupować oprócz przepisanych książek szkolnych także inne książki, wskazane im nielegalnie przez nauczyciela jako dzieła pomocnicze. Przeciw takim nadużyciom, które w wysokim stopniu czynią ujmę powadze ustawy i interesom szkolnym, a naukę w szkołach ludowych bardzo utrudniają, i przeciw nauczycielom, którzy własnym utworem literackim starają się zjednać popyt w sposób niedozwolony i pozwalają wyrządzać moralną krzywdę stanowi nauczycielskiemu, wystąpić muszą władze szkolne w sposób najenergiczniejszy. — W tym celu p. minister oświecenia w re-

skrypcie wystosowanym do wszystkich krajowych rad szkolnych, tudzież do namiestników w Insbrodu i Trjeście przypomnieli i uzupełnili całym szeregiem nowych rozporządzeń normy obecnie obowiązujące w sprawie książek szkolnych.“

Niemcy.

[Głosy z powodu podróży cesarza niemieckiego do Petersburga — *Provinzial Correspondenz* — dyskusje w izbie panów nad prawami kościelnymi — zadowolenie prasy urzędowej z powodu przeprowadzenia tychże w izbie panów — prawo monetarne]. — Dzienniki niemieckie niezbyt się rozpisują nad wycieczką cesarza Wilhelma do Petersburga. Półurzędowe i urzędowe dzienniki i w ogóle mające bliższe stosunki z kołami decydującymi zachowały aż do ostatnich czasów głębokie milczenie. Nareszcie *Provinzial Correspondenz* wystąpiła z artykułem, w którym wprawdzie wiele jest oklepanych i bezwartościwych frazesów o wspólności interesów Rosji i Niemiec, o najserdeczniejszych stosunkach łączących od dawna monarchów i ich poddanych i t. d., lecz są także ustępy dosyć znaczące, na które prasa niemiecka zwróciła uwagę. *Prov. Correspondenz* powiada, że podczas ostatniego powstania polskiego, szczególnież wspólność interesów obu mocarstw była punktem wyjścia dla nowej serdecznej przyjaźni i jej to właśnie przypisać należy, że groźna koalicja mocarstw zachodnich przeciw Rosji nie doszła do skutku. Zachowanie się Rosji w kwestji Szlezwigu i Holsztynu i podczas wojny z Francją, było tylko skutkiem wznowionej podówczas przyjaźni.

Ten stosunek Niemiec i Rosji był poniekąd podstawą zbliżenia się obu mocarstw do Austrii. Trzy wielkie mocarstwa połączyły się z sobą, aby Europie zapewnić pokój i spokojny rozwój przeciwko wszelkim niebezpieczeństwom i wstrząśnieniom. Jak zjazd trzech monarchów w Berlinie był najlepszą gwarancją pokoju europejskiego, tak również odwiedziny cesarza Wilhelma w Petersburgu i przyszłe spotkanie się trzech cesarzy w Wiedniu, są wynikiem teje pokojowej polityki. Dobre stosunki trzech cesarzy nabierają tym większego znaczenia wobec coraz bardziej zmniejszających się widoków na cichy i stopniowy rozwój mocarstw zachodnich.

W tych ostatnich słowach łatwo dostrzedz pogródki dla rzeczypospolitej hiszpańskiej, a może nawet i francuskiej, które zapewne niezbyt przypadają do gustu autokratów północno-wschodniej Europy. Zapewnieniem pokojowym dzienników pruskich i rosyjskich nie można zbyt łatwo ufać, albowiem w ich mniemaniu pokój europejski jest identyczny z supremacją niemiecko-rosyjską.

Izba panów przyjęła bez zmiany drugą część projektów kościelno-politycznych o dyscyplinarną władzę kościoła i o utworzeniu trybunału do spraw kościelnych, poczem przystąpiono do obrad nad trzecią częścią rzeczonych praw o używaniu kar kościelnych przez władze duchowne. Prawie trzej tylko mówcy zabierali głos nad tą częścią projektów kościelno-politycznych, mianowicie hr. Krasnow, hr. Lippe i p. Kleist, podnosząc szczególnież te wszystkie szkody i niebezpieczeństwa jakie stąd mogą wyniknąć dla kościołów. Zwolennicy projektów dr. Falka widocznie mieli zamiar zachować głębokie milczenie, lecz argumenta i wywody hr. Lippe zmusiły ich do zabierania głosu. Hr. Lippe dowodził bowiem, że biskup Krementz przez ekskomunikację pp. Wollmanna i Michaelisa bynajmniej nie naruszył praw państwowych.

Jenerałna dyskusja nad projektem do prawa o używaniu kar kościelnych, trwała tylko godzinę; podczas specjalnej dyskusji, przeciwnicy tego projektu stawiali rozmaite poprawki, lecz żadna z nich nie utrzymała się. Nareszcie dyskusja nad czwartym i ostatnim projektem o wystąpieniu z kościoła trwała dosyć krótko. Ten ostatni projekt także przyjęto bez żadnej zmiany. Na następnym posiedzeniu będą miały miejsce ostateczne obrady nad wszystkimi czterema prawami kościelno-politycznymi.

Prov. Correspondenz mówi o czynnościach sejmu pruskiego, wyraża wielkie zadowolenie, iż projekta rządowe dotyczące kościoła przeszły tak pomyślnie w obu izbach; lecz z drugiej strony przyzna-

ję, że parlament zawiódł oczekiwania rządu, albowiem wbrew ostrzeżeniom komisarza rządowego przyjął w prawie monetarnym poprawkę o biciu dwumarkówek, co może być przyczyną zakwestjonowania całego projektu do prawa.

Sprawy miejskie i powiatowe.

Kraków 5 maja.

Na dzisiejszym posiedzeniu uchwaliła rada miejska resztę pozycji budżetu wydatków oraz budżet dochodów m. na rok 1873.

Przy tytule „wydatki na kwatunek wojska“ postawił rad. miej. Dworski wniosek o ustanowienie stałej posady komisarza kwatunkowego. Wniosek ten odesłano do sekcji V.

R. m. Friedlein wniósł następnie, aby sporządzony został nowy kataster kwatunkowy, którymby nowo przybyte domy od czasu ułożenia ostatniego katastru objęte były; r. m. Chrzanowski zaś postawił wniosek, aby przydjum wystosowało petycję do ministerstwa o podwyższenie wynagrodzenia za kwatery przez rząd miastu płaconego. Pierwsze dwa wnioski odesłano do sekcji wojskowej, ostatni zaś przyjęto.

Przy uchwaleniu wydatków nadzwyczajnych postawił r. m. Muczkowski wniosek aby magistrat przedłożył budżet na rok 1874 najpóźniej w miesiącu październiku, rada zaś aby uchwaliła takowy w miesiącu grudniu. Wniosek ten przyjęto z dodatkiem r. m. Chrzanowskiego, że jeżeli sekcje wniosków swoich nie przedłożą w listopadzie, sekcja skarbowa bez nich może budżet ułożyć.

Według zapadłych uchwał ogólna suma wydatków wynosi 504,327 zlr., które zostają w zupełności pokryte dochodami niżej wyszczególnionymi.

W budżecie wydatków mieszczą się następujące główne tytuły:

1) zarząd główny 92005 zła., 2) zarząd nieruchomości miejskich 9433 zła., 3) zakłady miejskie 77973 zła., 4) budowa nowych kanałów, utrzymanie i czyszczenie istniejących 6357 zła., 5) budowa i utrzymanie dróg, mostów, bruków i chodników 12546 zła., 6) oświetlenie miasta 27842 zła., mianowicie gazem 20448 zła., naftą 7094 zła., 7) utrzymanie całych i przekształcenie części plantacji 9118 zła., z tej sumy przypada 825 zła. na fundusz Straszewskiego, 8) szkoły 47939 zła., 9) dobroczynność 14824 zła., 10) czynsze z najetych domów 510 zła., 11) odsetki od kapitałów obciążających nieruchomości miejskie 401 zła., 12) podatki i opłaty skarbowe 5350 zła., 13) utrzymanie straży policyjnej 16926 zła., 14) spis ludności i wynagrodzenie dla egzekwentów 700 zła., 15) wydatki na kwatunek wojska 51620 zła., 16) wydatki przygodne 5517 zła., 17) wydatki nieprzewidziane 4976 zła.

Wydatki nadzwyczajne prelininowano w sumie 81342 zła., w której mieści się fundusz na umorzenie pożyczki w kwocie 65600 zła.

W dziale dochodów mieszczą się następujące tytuły: dochód z nieruchomości 16,408 zlr.; 2) dochód z praw wyłącznych i zakładów miejskich 85,518 zlr.; 3) opłaty prawne i zasiłki szkolne 39,083 zlr.; 4) odsetki od kapitałów 9,639 zlr.; 5) częściowe wynagrodzenia za kwatery dla wojska 28,080 zlr.; 6) dochody przygodne 855 zlr. Dochody zasiłkowe prelininowano w sumie 223,600 zlr. W sumie tej mieści się spodziewany dochód z dzierżawy akcyzy, oraz części przypadające na dochód miasta z opłat konsumcyjnych w sumie 198,500 zlr., oraz dodatków od czynszów z mieszkań w kwocie 18,000 zlr.

Dochody nadzwyczajne obliczono na sumę 101,144 zlr. W sumie tej mieści się wynagrodzenie ze strony rządu za używanie od r. 1850 domu miejskiego w rynku głównym na koszarę straży policyjnej w kwocie 16,000 zlr.; wynagrodzenie za dom najęty na fabrykę cygar w sumie 3,000 zlr. i reszta kasowa z r. 1872 w kwocie 77,848 zlr.

Po uchwaleniu budżetu odbyło się posiedzenie przy drzwiach zamkniętych, na którym mianowano Koliszerę sekwestratorem miejskim, oraz posunięto dotychczasowego sekwestrata Wdowiszewskiego na wyższą płacę.

Koniec posiedzenia o godzinie 8 wieczorem.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 5 maja.

Teatr. — We wtorek 6 maja „Rabagas“ komedja w 5 aktach Wiktoryna Sardou.

Arcyksiążę Karol Ludwik, protektor akademii umiejętności w Krakowie, przybędzie na obchód uroczystego otwarcia jej jutro, dnia 6 b. m. wieczorem. Na dworcu kolei żelaznej powitają go naczelnicy władz a w imieniu mianu prezydent dr. Dietl. — Droga od dworca kolejowego aż do pałacu Spińskiego oświetlona będzie kagańcami gazowymi. Arcyksiążę stanie u rady dworu Bobowskiego, jako delegata namiestnictwa i będzie u niego na herbacie.

We śróde po nabożeństwie w kościele N. P. Marji, na którym „Muza“ odśpiewa mszę Cherubiniego, odbędzie się w południe uroczyste otwarcie akademii, potem zaś obiad dla jej członków. W ciągu dnia arcyksiążę będzie przyjmował reprezentantów różnych władz, korporacji i stowarzyszeń. Wieczorem będzie miasto, o ile z przygotowań wnieść można, pięknie oświetlone. Szczególnie wspaniale obcuje wyglądać wieża ratuszowa, przystrojona w barwy narodowe i ratusz oświetlona. Nazajutrz t. j. we czwartek po nabożeństwie arcyksiążę wróci do Wiednia, zaś namiestnik hr. Agenor Gołuchowski, hr. Alfred Potocki i dr. Ziemiałkowski, mają podobno w sprawach miasta dłużej jeszcze zabawieć w Krakowie.

Zielnia Akademicka obchodziła także uroczystości rocznicę ogłoszenia konstytucji 3 maja stosownym odczytem.

* **Odczyt p. Żaby.** — W niedzielę po południu powiedział p. Żaba kilka słów o emigracji polskiej — na cel dobroczynny. Jeżeli szło tylko o cel odczytu, to cel ten w zupełności dopiętym został, publiczność bowiem nadspodziewanie licznie zapełniła salę; ale odczyt sam zawiódł oczekiwania. Spodziewaliśmy się, że będzie to albo treściwy szkic dziejów emigracji, lub obraz obecnego jej stanu, jej prac, albo wreszcie przedstawienie stosunku teje do kraju. Tymczasem zamiast tego wszystkiego, usłyszeliśmy tylko kilka frazesów podnoszących emigrację naszą do niesłychanego znaczenia i wpływu nie tylko dla Polaków, ale dla Europy całej, nie tylko dla Europy ale Ameryki i wszystkich części świata. Nie przeczymy, że w emigracji naszej byli i są ludzie, których genialność, talent, nauka i praca chlubnie reprezentują Polskę za granicą, ale tę ich działalność lepiejby udowodnił p. Żaba faktami, cyframi, rodzajem treściwego sprawozdania; rzecz sama byłaby dosadniejszą pochwałą, niż kadzidło ogólnych frazesów, któremi p. Żaba sypał obficie, a co w ustach jego jako emigranta trochę niewłaściwem się wydawało. — Najniewłaściwszem jednak wydawało nam się czytanie jakiegoś wiersza nieznanego autora, który z odczytem miał chyba tylko ten związek, że autor był prawdopodobnie emigrantem. Wiersz ten, którego czytanie zajęło większą połowę prelekcji, bez szkody dla ludzkości mógł pozostać w tece autora, i dziwnym się dla czego p. Żaba chciał nim koniecznie nadstykować swój odczyt. Nawet cel dobroczynny nie może usprawiedliwić prelegenta w oczach publiczności, która miało prawo czegoś lepszego się spodziewać po p. Żabie.

Komisje egzaminacyjne dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych i wydziałowych. — Na mocy rozporządzenia ministerjalnego z 26 lutego 1873 do l. 1023 utworzone zostały komisje egzaminacyjne dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych i wydziałowych. Członkami komisji egzaminacyjnej w Krakowie są: Józefczyk Andrzej, dyrektor seminarjum nauczycielskiego męskiego, jako dyrektor komisji i egzaminator z pedagogiki; Studziński Marceł, dyr. szkoły realnej w Krakowie, jako zastępca dyrektora komisji i egzaminator z geografii i historii; Jabłoński Wincenty, dyr. sem. naucz. żeńskiego w Krakowie, egzaminator z języka niemieckiego; Popper Franciszek, nauczyciel starszy semin. żeńskiego, egzaminator z języka niemieckiego; Stroka Henryk, nauczyciel starszy semin. męskiego, egzaminator z języka polskiego; Zgorzałewicz Julian, nauczyciel starszy sem. żeńskiego, egzaminator z matematyki; Zgórek Ludwik, nauczyciel starszy seminarjum męskiego egzaminator z fizyki i chemii; Langie Tadeusz, nauczyciel semin. naucz. męskiego, egzaminator z gospodarstwa wiejskiego; Rozwadowska Celestyna, młodsza nauczycielka semin. żeńskiego, egzaminatorka z gospodarstwa domowego kobiecego; Smągłowska Julia, nauczycielka semin. żeńskiego, egzaminatorka z języka francuskiego; Piccard Leon, nauczyciel semin. męskiego, egzaminator z rysunków; Tarczyński Henryk, nauczyciel seminarjum naucz. żeńskiego, egzaminator z kaligrafii; Niemczyk Karol, młodszy nauczyciel semin. męskiego, jako członek z grona nauczycieli szkół ludowych; Szczepański Józef, dyr. pierwszej szko-

ły początkowej, jako członek z grona nauczycieli szkół ludowych.

Dnia 4 b. m. przejeżdżał wieczornym pociągiem przez Kraków do Lwowa minister rolnictwa Chlumecki, wraz z generałem Mengerem, głównym inspektorem stadnin. Udają się ze Lwowa do Radowca na Bukowinie celem obejrzenia tamecznej stadniny.

Dnia 3 b. m. wieczorem, były minister dr. Grocholski przybył z Wiednia do Krakowa i stanął w hotelu saskim; zaś hr. Leon Sapieha, który jechał w tym samym wagonie, udał się dalej do Lwowa.

W sobotę, jako w rocznicę konstytucji 3 maja, odczytał w czytelni izraelskiej na Kazimierzu przy licznych współudziale członków p. Józef Rosenblat pracę swą „O konstytucji 3 maja 1791.”

Towarzystwo strzeleckie wczoraj dnia 4 maja na ogólnym zgromadzeniu dopełniło wyborów do komitetu. Wybrani zostali: Ludwik Zieleniewski prezes, Juliusz A. John wiceprezes, Józef Kiciński sekretarz; członkowie wydziału: Edward Gr. ff, Marjan Dworski, Ant. Chmurski, Kazimierz Henisz, Teodor Riedel, Ernest Stockmar, Ignacy Hoffelmajer, Łuszczkiewicz Antoni, Grosse Juliusz, Aleksander Heurteux, Rudolf John, Adam Krywult kasjer, Tadeusz Tarasiewicz.

Wypadek. — Dnia 4 b. m. o godz. 6 rano, 60-letnia Zofia Niedzwinińska, z Białego Prądnika, w skutek własnej nieostrożności niedała loko warowni warszawskiej, upadła pod pociąg nadchodzący i utraciła prawą rękę; odwieziono ją zaraz do szpitala.

Kradzież. — Dnia 2 b. m. wieczorem skradziono w sieni na I piętrze, pod nr. 158 przy ulicy Brackiej, wielki samowar.

Dnia 4 b. m. wypożyczył nieznajomy młody człowiek w teatrze lornetkę i znikł natychmiast. Urzędnik policji Parfeniuk zdołał wyśledzić sprawcę, który się pod fałszywym nazwiskiem w okolicach Krakowa uwijał, i do tej kradzieży i oszustwa się przynależał.

Donoszą nam z Miechowa, że w rosyjskich kołach wojskowych uważają walkę przeciw Chiwie, mimo całej jej doniosłości politycznej, jako ćwiczenie i robienie doświadczeń z powodu nowej reorganizacji armji. Dla tego także przydzielono do tych oddziałów najzdolniejszych oficerów; mianowicie należą do głównego sztabu całej armji operującej: generał-major Trocki jako naczelnik sztabu, generał-major Szarynow jako naczelnik artylerji, generał-major Bardowski jako naczelnik strzelców, pułkownik Szlaifer jako naczelnik inżynierji, członek rady państwa Kasjanów jako naczelnik intendentury i t. d. Między oficerami jest dużo Polaków, najwięcej ochotników, z innych pułków, i jak mówią, ma po zdobyciu Chiwy każdy żołnierz otrzymać bezpłatnie grunt, in-

wentarz i narzędzia rolnicze, dla założenia osad kozackich.

Pewne towarzystwo, do którego ma także należeć znana firma warszawska „Rau et Lilpop,“ ma dostarczyć rządowi wielką ilość rur i przyborów do wiercenia studzien artezyjskich w stepach Chiwy.

Utrzymują że cesarz rosyjski i niemiecki zjadą się razem z królem włoskim na wystawie wiedeńskiej.

Na pożegnalnym przedstawieniu Patti, publiczność wiedeńska pożegnała sławną śpiewaczkę niesłychanemi oklaskami. Książę Walii, ks. Artur angielski, ks. brunświcki, złożyli pożegnalną wzytę w loży artystki.

W świecie artystycznym wiedeńskim choroba umysłowa ciągle porywa nowe ofiary. Słynna ludowa śpiewaczka Antonina Mansfield, która tem była dla Wiednia co Theresa dla Paryża, dostała nagle pomieszczenia zmysłów.

Jakob Löwenthal, jeden z najwaleczniejszych oficerów armji austriackiej, umarł w tych dniach w Wiedniu i pochowany został na cmentarzu izraelskim. Urodził on się w r. 1827 w Wesolej w Rzeszowskiem. Około r. 1860 przeniósł się do pułku Mazuheli, który załogował w Kronstademie i miał nieszczęście popaść w wielką nieładkę u swego majora i szefa bataljonu, który prześladował go na każdym kroku i doprowadził do tego, że Löwenthal musiał pojeździć się z całym prawem korpusem oficerskim. Z licznych, bo około 30 pojedynków odniósł Löwenthal wiele ran. Szykany majora nie ustawały i doszło do tego, że L. pojedynkował się z nim i pobił go: wytrącił mu pałasz z ręki i byłby go przebił, gdyby temu nie przeszkodził sekundanci. O niezłachetnym postępowaniu majora z Löwenthałem dowiedziały się wyższe władze wojskowe i przeniosły go do Lwowa. W bitwie pod Sadową odznaczył się Löwenthal niezwykłą odwagą i walecznością i otrzymał ciężką ranę, która spowodowała śmierć przedwczesną.

Cesarz Napoleon zostawił następujący testament ogłoszony przez dziennik angielski Times: „Testament mój jest następujący: Polecam mego syna władzom politycznym państwa, ludowi i armji. Cesarzowa Eugenia oddarzona jest wszystkimi przyniotami, żeby należycie kierować rejencją; zdolności i usposobienia mego syna, jego sąd o rzeczach, każą się spodziewać, że godnie odpowie wielkiemu swemu powołaniu. — Niech zawsze pamięta słowa założyciela naszej dynastji: „Wszystko dla ludu francuzkiego.“ Niech się przejmie duchem dzieł więźnia Św. Heleny, niech bada czyny i korespondencje cesarza, ażeby zawsze pamiętał, jeżeli okoliczności pozwolą, że sprawa ludów jest sprawą Francji. Władza jest ciężkim brzemieniem, gdyż nie można zawsze zrobić tyle dobrego, ile byśmy pragnęli, a współ-

czesni w swym sądzie rzadko kiedy są sprawiedliwymi; dla tego też, aby spełnić należycie swoją misję, trzeba mieć przedewszystkiem wiarę w siebie i wysokie poczucie swego obywatelstwa. Trzeba pamiętać, że z wysokości niebios spoglądają na nas i protegują nas ci, których myśmy kochali; duch mego wielkiego stryja był zawsze moją siłą i moim natchnieniem. Będzie on tęp samem dla mego syna, ponieważ on zawsze będzie godnym nazwiska które nosi. Pozostawiam cesarzowej cały mój majątek, życząc sobie, ażeby z dojściem do pełnoletności mego syna, zamieszkiwała ona l'Elysée i Biarritz. Spodziewam się, że pamięć o mnie będzie dla niej drogą, i że po mojej śmierci przedko zapomni przykrości które mogłem jej wyrządzić. Niech mój syn przechowywa jak talizman jakiś, pieczętkę którą nosiłem przy zegarku a która jest pamiątką po mojej matce. Niech starannie przechowywa wszystko to, co posiadał od cesarza mego stryja i niech będzie zawsze pewny, że moje serce i moja dusza będą zawsze z nim. Nie wspominam o moich wiernych sługach, jestem przekonany, że cesarzowa i mój syn będą zawsze o nich pamiętać. Umrę w religji katolickiej, którą mój syn uczci ją zawsze swoją pobożnością.

Napoleon.

Zdziałany, napisany i podpisany moją ręką w pałacu Tuileries 24 kwietnia 1865 r.

(podpisano) Napoleon.

HOTEL SASKI. Przyjechali: Michał Sadowski wł. d., Kazim. Grocholski b. minister poseł w radzie pań. i wł. dóbr, Karol Rogawski wł. d. poseł w rad. pań., z Wiednia; Cyprjan Gerczowski ob., Bron. Abramowicz ob. z Rosji; Winc. hr. Bobrowski ob. ze Lwowa; Bron. hr. Poniński oficer armji włos. z Włoch; Jan Węzyk ob. z Kongresówki; Tytus Borkat wł. d. z Litwy; Wład. Straszewski wł. d. z Zgłosni; Szczyński hr. Włodek wł. d. z Trzcinicy; Aleks. Bzowski wł. d. z Racławic; Marcela Suska z fam. z Krzeszowic; Miecz. Jabłoński c. k. sędzia z Rzeszowa; ks. Józef Mazurkiewicz wikary z Trembowli; Eugenjusz Kessler inż. ze Lwowa.

HOTEL pod RÓŻĄ. Przyjechali: Willibald Pausing c. k. adj. sąd., Arnold Wolkenberg kup., Ludw. Husarek c. k. pułk. artyl. ze Lwowa; Wład. Jordan Stojawski z familją wł. d., Józef Misiągiewicz rzadca dóbr z Galicji; Jan Perski wł. d. z Kongresówki; Zygm. Bogdanowicz wł. d. z Oborowiska; Mik. Leibefeld z żoną wł. d. z Rosji; Henryka Bauchowa z siostrą żoną szef. kol. z Rogu; Jan Kleiman kupiec z Warszawy; Teodor Kostery kup. z Berna.

HOTEL POLLERA. Przyjechali: Feliks Bonnard technik, Karol Bogdaszewski obyw. z Warszawy; Ferd. Totler kup., H. Benker kup. z Wiednia; Rudolf Hasse kup. z Neidelberg; Edward Homolacz wł. d. z Gnosnika; Ludwik

Cassirer kupiec z Katowic; Herman Weisbach dr. z Casel; Bolesław Katuski ob. z Wisoka; J. Wurbrand kup. z Opawy; Adolf Rokoszowski wł. d. ze Sławic; J. T. Burkhart kup. z Amiens z Francji; Józ. Frycz obyw. z Cieszka; Surczy Nowosielski wł. d. z Błogoszyc; Michał Kowaleff rentier z Rosji; Paweł Scherr oficer z Ratibor; Józef Rychter inż. z Siedmiogrod.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Zniżenie cen na kolejach południowo-rosyjskich. Dnia 10 marca odbyła się konferencja między reprezentantami kolei północnej cesarza Ferdynanda, galicyjskiej kolei Karola Ludwika i kolei Odeskiej w sprawie znizenia cen dla osób, udających się z południowej Rosji do Wiednia znizono na kolei północnej cesarza Ferdynanda o 40% ceny taryfą objęte dla I i II klasy pociągów pospiesznych i dla III klasy pociągów osobowych pod warunkiem, ażeby należycie do jazdy tam i napowrót złożona została razem na pierwszej stacji pociągów osobowych. — Administracja odeskiej kolei czyni takie same ustępstwa, jak i kolej Karola Ludwika, i znizła także na swych parowcach 25% (bez kuchni). Bilety ważne są cały miesiąc. Sprzedaż biletów poruczona na kolei odeskiej stacjom: Odessa, Kulikowo, Elizabetgrad, Żmierynka. Bilety sprzedawane będą od 20 kwietnia do 20go października.

Ostatnie wiadomości.

W sobotę delegacja austriacka załatwiła budżet wspólny. Doświadczenie lat zeszłych nauczyło Niemców, iż opozycja budżetowa na nic się nie zda. Kompromituje ich tylko w sferach panujących, dlatego też w tym roku zaniechali wszelkiej opozycji przyjmując wszystkie pozycje żądane budżetu. Hr. Andrassy wyszedł z posiedzenia uszczęśliwiony rezolucją pochwalającą jego politykę. Jest to bowiem pierwszy przykład od czasu istnienia delegacji i to podczas zjazdu panujących zagranicznych, iż minister spraw zagranicznych otrzymuje tak zaszczytne świadectwo od parlamentu.

Z Rzymu donoszą, iż król nie przyjął dymisji ministerstwa, prezes ministrów zaprosił wielu deputowanych, chcąc poznać zamiary większości izby pod względem ustawy o klasztorach; następnie dopiero poweźmie postanowienie.

Telegramy „Kraju“

Wiedeń 5 maja. Delegacja przedlitawska przyjęła budżet marynarki, i przyjęła nawet wbrew wnioskowi wydziału kosztu budowy okrętu kazamatowego „Tegetthoff“.

Delegacja węgierska przyjęła wniosek wydziału względem spółki zaopatrzenia wojska Skenego, z poprawką, izby monopolizowanie o ile możności było unikane.

Wiedeń 4 maja. (prywatne). Na giełdzie nadzwyczajny spadek papierów. Jeden wielki dom bankowy zagrożony upadkiem; na jutro obawiają się, iż wiele innych banków będzie zagrożonych.

Wiedeń 5 maja (pryw.). Książę Jerzy Czartoryski odejźda do Lwowa na zjazd posłów.

Rzym 4 maja. W parlamencie oświadczył prezydent ministrów, iż ministerstwo na życzenie króla pozostaje w urzędzie.

Kursa. — Wiedeń 5 maja godz. 2 m. 30. — 4% zjednocz. dług państwa banku 70.25. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 72.90. — Losy z 1860 r. 101.75. — Akcje banku 936. — Akcje kredytowe 320.50. — Londyn 108.90. — Srebro 107.90. — Dukat —. — Lombardy 190.75. — Losy z 1864 r. 142.25. — Akcje franko-aust. 134. — Napoleony 8.73. — Akcje kolei Karola Ludwika 222. — Akcje kolei lwow. czern. 150. — Akcje kolei półn. wschodniej 145. — Akcje banku związkow. 156. — Oblig. indemn. gal. 78.50. — Akcje banku wied. dla obrotu 208. — Akcje anglo-banku 283. — Akcje kolei rząd. 334.50. — Kolei siedmiogrodz. —. — Kolei Rudolfa —. — Tramway 352. — Banku budowy 258. — Akcje kolei wschodniej 119. — Akcje banku anglo-węg. 107.30. — Akcje kolei zjedn. 241.25. — Losy tureckie 73.75. — Losy premj. węg. 98. — Akcje kolei bogumińskiej —. — Akcje kolei ces. Elżbiety 241.50. — Akcje kolei półn. zachodn. 214. — Akcje franco-hungaria 88. — Ogólny bank austr. 299. — Akcje nowego wiedeńskiego tow. Tramway —. — Usposobienie giełdy: mdła.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Stanisław Gralichowski.

Kurs papierów i pieniędzy.

Table with multiple columns for exchange rates and prices in Krakow and Vienna. Includes sections for 'KRAKOW, 5 maja.', 'WIEDEN, 3 maja.', and 'Warszawa, 3 maja.' with various financial instruments like bonds and stocks.

Wielki medal złoty Moskwa 1872. Ekstrakt mięsny Buschenthala z fabryk Łukasza Herrera y Obes y Cie, Montevideo.

Zwraca się uwagę Publiczności, iż według orzeczenia najznakomitszych autoryczności n. p. *Fresenius* Wiesbaden, *Fleck* Dresden, *Kletziński* Wien, *Reichardt* Jena, *Stöckhardt* Tharand, *Wunderlich* Leipzig, *Verigo* Odessa, *Völker* London, *Charité* Direction Berlin, etc. etc. *Ekstrakt mięsny Buschenthala* jest wyborniej jakości. — *Ekstrakt mięsny Buschenthala* jest oraz najtańszym ekstraktem mięsnym. (4260 4-6).

Główny skład dla Galicyi we Lwowie
O. T. WINCKLERA.

W zakładzie zdrojowo-kąpielowym

„IWONICZ“

rozpocznie się pora zdrojowa 20 Maja.
Zapobiegając przepelnieniu zakładu w czasie pełnego sezonu, podzielono porę zdrojową na trzy okresy:

- I. od 20 Maja do końca Czerwca.
- II. od 1 Lipca do 20 Sierpnia.
- III. od 20 Sierpnia do końca Września.

Mniej zamożni i biedni, chcący korzystać z tańszych mieszkań lub bezpłatnych kąpiei, udzielanych rocznie ubogim, racza przybywać w czasie I i III okresu; w czasie od 1 Lipca do 20 Sierpnia ceny mieszkań podwyższone zostaną i bezpłatne kąpiele dawane być nie mogą.

Komunikacje zakładu ze stacyami kolei żelaznej w Tarnowie (dla przybywających ze zachodu) i w Zagórz, (dla przybywających ze wschodu) ułatwiają codziennie c. k. wozy pocztowe.
Zamówienia na mieszkania i wody jodowe Iwoniczkie przyjmuje (3-3).

Zarząd zakładu zdrojowego w Iwoniczu.

Instytut Ordynacyjny dla słabości ukrytych i skórnych Dr. L. Gotlieb Kraus,

em. sekundariusz kliniki i oddziału dla syfilitycznych przy c. k. wiedeńskim szpitalu powszechnym.
Wien, Franz Josefs-Quai, WerderThorgasse, II. Stock.

Świeże i zastarzałe upławy rurki moczowej i upławy kobiece, leczą się radykalnie według metody całkiem nowej, licznymi świadectwami stwierdzonej, nie sprawiając najmniejszego bólu i to w 2ch lub 3ch po sobie następujących posiedzeniach.
Ordynacja od II — 2 i od 5 — 8 wieczór.
Także listownie. 4104(-?)I

„SZCZUTEK“

pismo satyryczno-polityczne,

ilustrowane

wychodzi we Lwowie
co sobotę.

Przenumerata kosztuje

całorocznie... 10 złr.
półrocznie... 5 złr.
czwórocznie... 2 złr. 50 ct.

Adres: Redakcja „Szczutka“ we Lwowie, ulica Sobieskiego Nr. 306.

Dodatek zawiera ogłoszenia znaczących firm, szarady i łamigłówki. (4264 2-?)

Już nie potrzeba frotera!

Angielska połyskująca

PASTA KAUCZUKOWA

do najtrwalszego, najpiękniejszego i najtańszego zaprawiania wszelkich podłóg.

Ten najkorzystniejszy wynalazek odróżnia się od wielu do zaprawiania używanych lakierów szczególnie przez to, że skutkiem nader szczęśliwie udanego składu chemicznego, w połączeniu z kauczukiem, pasta nabrała właściwej ciągliwości, co zapewnia jej trwałość, przeto podłoga nią zaprawiona uraga wszelkim zniszczeniom, a przy jakiegokolwiek staranności kilka lat pozostaje piękna. — Cena pudełka wraz z objaśnieniem złr. 1.30. — Główny Skład dla Galicyi w Krakowie u p. Józefa Goldwassera na Stradomiu w domu p. Deichesa. 4229(4-12)

Do pana A. Friedmanna w Wiedniu.

Pański przyrząd do dojenia krów jest istotnym ulepszeniem dawniejszych przyrządów do dojenia i ma jeszcze tę zaletę, że prędzej i pewniej doi. Przeto zaprowadzenie jego we wszystkich gospodarstwach nabiawowych dla wielkiej użyteczności można najmocniej zalecić.

Z poważaniem
J. C. Löblich, professor rolnictwa.

Krowy, cieszcie się!

Niedawno zrobiono w Ameryce ważny wynalazek w gospodarstwie i przez moje stosunki udało mi się dostać na

skład na c. k. austr. państwo
amerykański patentowany

przyrząd do dojenia krów.

Korzyści są nadzwyczajne:

1. Przy użyciu tego przyrządu zbyteczna jest wszelka pomoc ludzka; dziecko nawet może go z największą łatwością przyłożyć.
2. Dojnik jest dla krowy przyjemny, dla tego mleko wydoi się do ostatniej kropli w 4 minutach, gdy tymczasem dojenie rękoma jest dla krowy nieprzyjemne, a nawet szkodliwe; nieraz krowa przy dojeniu bije nogami, albo nie puszcza mleka, co dowodzi, że krowa doznaje niemiłego uczucia.
3. Jeżeli krowa jest chora, albo wymię owrzodzieje, wtedy dojenie ręką powiększa tylko chorobę, a jeżeli się jej nie doi, to traci mleko.

Nader prędkie rozpowszechnienie tego przyrządu i niezliczone świadectwa gospodarzy wiejskich, używających tego przyrządu, są już dostateczną rękomią skuteczności.

Przyrząd ten jest zrobiony z najlepszego srebra i kosztuje fl. 5, dawniej fl. 6.50 z dokładnym opisem.

Jedynie na głównym składzie ma

A. Friedmann, Wiedeń, Praterstrasse, 26.

Przeostroga. Ponieważ przyrząd ten wyrabiają także niepowołani przekupnie z nieszlachetnego kruszcu, który szkodzi krowie, dla tego P. T. publiczność dla ich własnego dobra nadmieniam, że prawdziwie amerykańskie przyrządy wyrabiane z najlepszego srebra dostać można tylko na składzie w Wiedniu, Praterstrasse, 26, i mogą dla wielkiego odbytu zniżyć cenę dojnika z fl. 6.50 na fl. 5.

wytąc.
leowanym
(4285 4 8).
W c. k.
uprzywi-
ZAKŁADZIE
sukien męskich
Filipa Kuranda
w Wiedniu, Leopoldstadt
przy Ferdynanda moście Nr. 1
i rogu Taborstrasse, I. piętro kupuje
się najtańsze i najpiękniejsze suknie mę-
skie z najtrwalszych i najnowszych ka-
min po zadziwiająco niskich cenach.
Ubiór wiosenny zupełny fl. 25.
Wierzchni ubiór wiosenny fl. 13.
NOSZONE SUKNIĘ
sprzedaje się tanio.
Zamówienia wykonuje się szybko i wypo-
życza się najtańszej wszelkie suknie męskie.

TARTAK PAROWY

w Tarnowie

posiada na składzie po cenach przystępnych
10,000 tarcic dębowych

1" i 1 1/4" cale grubych najmniej 8 cali szerokiach
i 8 stóp długich. (4307 2-3).
Bliższa wiadomość udzieli Zarząd.

Zabawki i gry towarzyskie.

Uwzględnia się przy tem każde dziecko, młodsze i starsze, bogate i ubogie, nie masz w Wiedniu drugiego handlu, w którym sprzedawano towary w bardziej urozmaiconym wyborze i po cenach tak dostępnych. Rozmaite interesujące gry pouczające dla młodzieży szkolnej, jako też ogromny wybór nowych zajmujących gier towarzyskich dla dzieci wszelkich lat itd. itd.

- Przepysznie wystrojone lalki 1 sztuka cent. 30, 50, 80 zlr. 1, 2, 3, 4.
- Lalki nie ubrane 1 sztuka 10, 20, 30, 40, 50, 80 cent. 1, 2 zlr.
- Mechaniczne lalki biegające i głos wydające, poruszające głową, rękami i nogami 1 szt. 70, 90 cent. zlr. 1.20.
- Gry w lotto i tombole po cent. 20, 30, 50, 80.
- Młot i dzwonek cent. 10, 20, 30.
- Domino cent. 20, 30, 50, 80.
- Piękne szachy z figurami zlr. 1.30, 1.50, 2.
- Kregle cent. 10, 20, 40, 60, 80.
- Gry cierpliwości cent. 20, 30, 40, 60, 80 zlr. 1.
- Pudełka z budowlami cent. 20, 40, 60, 80 zlr. 1, 1.50 3.
- Gry kubus cent. 30, 60, 70, 90 zlr. 1.20, 2.
- Pudełka do roboty cent. 60, 80 zlr. 1, 1.50, 2.
- Fortepianki po zlr. 1.50, 2, 3, 4.
- Kotły, trąby, bębny, skrzypki, gitary, melodium, kobzy, harmonijki, dzwonki i inne instrumenta bardzo tanio.
- Zabawki dla niemowląt z drzewa i kauczuku cent. 15, 25, 30, 50.
- Rozmaite zwierzęta ze skóry cent. 5, 10, 20, do zlr. 1.
- Zwierzęta zupełnie naturalnie odrobione cent. 50, zlr. 1 do 2.
- Inne zabawki w 1060 sztuk do wyboru cent. 10 do zlr. 4.
- Gry towarzyskie od cent. 30, 50 do zlr. 2.
- Najnowsze książki z obrazkami dla dziecięcych z tekstem i bez tegoż 1 sztuka cent. 10, 15, 25, 45 65, 80 zlr. 1.
- Bez żadnego nauczania, dzieci zabawiając się mogą nauczyć się czytać za pomocą nowych pudełek do czytania z obrazkami 1 sztuka 1 zlr.
- Zabawiając można dzieci nauczyć rozmaitych robot ręcznych za pomocą nowych szkółek roboczych, 1 sztuka cent. 80, zlr. 1.20, 2, 3.
- Głobusy sztuka cent. 50, 80 zlr. 1, 1.50, 2.
- Laterna magica, zwana latarnia czaroksiężka, najprzyjemniejsza rozrywka dla młodych i starych 1 sztuka z 12 obrazkami, cent. 65, 80 — zlr. 1.50, 2, 3, 4 do 5.
- 1 mały gazowy instrument szklany zwany cudownym ptakiem, za pomocą którego do zbudzenia można naśladować śpiew każdego ptaka, ta wielce zajmująca zabawka kosztuje tylko 25 cent.
- Angielskie pudełka z narzędziami, napełnione wszelkimi narzędziami w domu używanymi; 1 pudełko zlr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, także same dla dzieci cent. 25, 35, 60, 80 zlr. 1.
- Doskonałe froeblovske gry dla samostnego zajęcia w wielkim wyborze, dla chłopców i dziewcząt wszelkiego wieku 1 gra cent. 80, zlr. 1.50, 2.50, 3, 3.50.
- Drukarnie kompletne z alfabetami i narzędziami dla dorosłych dzieci cent. 85, zlr. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4 do 5.
- Piękna książeczka do znaczenia i wyszywania z 30 nowymi wzorami za 5 ct.
- Inne pouczające gry w wielkim wyborze.
- Rozmaite zabawki w pudełkach spakowane w 100 rozlicznych rodzajach do wyboru, dla dziewcząt i chłopców za sztukę 10, 20, 40, 60 ct. zlr. 1, 2.
- Zdumienie i rozrywkę
- sprawiają nowe salonowe ognie sztuczne, nie wydające żadnego przykrego zapachu, w bardzo urozmaiconym wyborze, sztuka 3, 5, 8, 10, 15 ct.
- Pieciki, kuchenki, stajenki, sklepy, pokoje, salony, wszystko zaopatrzony w sprzęty lub bez nich.
- Dziecinne teatra 35, 60 ct. 1.20 zlr.
- Skarbonki 10, 20, 30 cent. (3561 3-12).
- Gra metamorfoz cent. 20, 4, 60, 80.
- Ruletka cent. 35, 50, 80 zlr. 1.
- Myszki z przyrządem do biegania cent. 60.
- Kolej żelazna z pociągami zlr. 1.50, 2, 2.80.
- Dziecinne zegarki bijące cent. 35.
- Inne gatunki cent. 10, 15, 20, 30, 40.
- Pistolety, karabiny i broń strzelająca 1 szt. cent. 20, 40, 80, zlr. 1, 1.30, 1.50.
- Szable blaszane cent. 20, 30, 40, stalowe cent. 90 zlr. 1.30.
- Wielki wybór zabawek magnetycznych pływających w wodzie w kierunku magnesu 1 pudełko cent. 15, 20, 30, 50, 80.
- Serwisy porcelanowe do kawy, herbaty i jedzenia, według wielkości cent. 60, 80, zlr. 1, 1.50 2, 2.50.
- Bardzo interesujące i zabawne dla każdego wieku są nowo całkiem urządzone skrzynki czarodziejskie. Jest zwłaszcza jedna śliczna kasetka z rozmaitemi nader skomplikowanymi czarodziejskimi przyrządami; a wszystko z dokładnym wyjaśnieniem, tak, że każdy ze wszelką łatwością wykonywać może najpiękniejsze czarodziejskie sztuki a la profesor Bosco. 1 kasetka, stosownie do ilości aparatów zlr. 1.40, 1.80 2.30, 2.80, 3.50.
- Ziemia i jej mieszkańcy, zabawka bardzo zalecająca się dla dzieci już dobrze pojmujących; jestto pudełko zawierające dokładnie według prawideł odrobionego globus tudzież wszystkich mieszkańców świata w ich narodowych ubiorach, kolorowanych; pod każdym nazwisko w 3 językach, kosztuje tylko cent. 35.
- Zwierzęta skóra pokryte, bardzo trwałe, 1 sztuka cent. 30, 50, 80, zlr. 1, 1.50, 2.
- Rozmaite zwierzęta z naturalnym głosem cent. 50, 80, zlr. 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.
- Z blachy bardzo trwałe wyrobione i pięknie pomalowane powozy, kabriolety, koczki, nakry, komfortable i inne pojazdy, wszystkie z kołmi cent. 30, 50, zlr. 1, 1.50.
- Wiedeńska kolej żelazna konna, koleje żelazne i statki po cent. 50, 80, zlr. 1, 1.50.
- Fotograf, wesoła gra, przy której rzeczywiste portrety wykonywać można 1 sztuka z wyjaśnieniem cent. 20, 40.
- Przybory do pisania i rysunku. — Każde dziecko bez wszelkich wiadomości przedwstępnych może prędko nauczyć się pisać i rysować. Jeden przybor oddzielnie dla każdego przedmiotu cent. 40, 60, 80.
- Gra rycerska cent. 50, 80.
- Gra wycięgowa cent. 90, zlr. 1.30.
- Gra zapytań i odpowiedzi bardzo komicz. cent. 10.
- Najnowsze pistolety wiatrówki cent. 20, 30, 70.
- Karabiny odcylcowe cent. 40, 80, zlr. 1.20.
- Szable blaszane cent. 20, stalowe cent. 80, zlr. 1.
- Mały wojownik. Kompletne bardzo piękne uzbrojenie składające się z 1 szabli, z pochwy, 1 karabinu z bagnetem, 1 ładownicy, 1 czaka, wszystko razem zlr. 1.20, w najlepszym gatunku zlr. 2.50, 3.50.
- Najnowsze wesołe zabawki. 1 piłka na dziewczynny 5 ct. Kogo świerzb ten niech się podrapie, 1 sztuka, drapaczki po grzbiecie ze zwierciadłem cent. 20.
- Nowa zabawka Csinelle, z mechaniką, bardzo upodobana przez małe dzieci 1 szt. średniej wielkości cent. 25, 45; większy gatunek cent. 65.
- Zabawne cygarniczki przedstawiające szewca przy roboczym stole, który gdy się z cygarniczki pali, porusza rękami i nogami 1 szt. 60 ct.

Mały czarnoksiężnik.

Zapomocą poniższych przyrządów czarnoksiężkich można pojedyncze osoby, lub nawet całe towarzystwa zabawie w sposób nadzwyczaj zajmujący. Przyrządy te są w tak zdumiewający sposób skombinowane, że tylko posiadacz ich jest w stanie ograć rozmaite sztuki za pomocą ich wykonywane; osoba niewtajemniczona może całe godziny nad nimi łamać sobie głowę nie doszedłszy do żądanych rezultatów. — Do wszystkich aparatów dołącza się wyjaśnienie.

- Wysadzić place przez każdy kapelus. 1 szt. cent. 35.
- Zniknięcie monety, cent. 25
- Czarodziejski młot. Za każdym udrzeniem znika jeden przedmiot 70 ct.
- Kieszonkowe krzesiwo: kto je otworzy otrzyma dukata, 45 ct.
- 2 Kubki; w jeden wkładam cośkolwiek, gdzie to się znajduje? 80. ct.
- Kłopotliwy nosigrósz, zawsze pełen pieniędzy i zawsze próżny 20 ct.
- Jajko Kolumba, kto je postawi? 85 ct.
- Gra karciana. Gdzie karta ma się ukazać? 65 ct.
- Tańczące karty 40 ct.
- Jedna karta, a jednak nikt jej nie zna 40 ct.
- Czarodziejska butelka nie wyczerpane źródło, z którego sześć gatunków napoju nalać można, 1 sztuka 3 zlr. 50 ct.
- Moździerz czarowniczy, w którym wszystko tłuc i niszczyć można np. zegarki, szkło itd. zlr. 2.50
- Jest jeszcze wiele innych przyrządów, lecz te z Mnóstwo innych zabawek i gier towarzyskich, których wszystkich nazwać nie podobno po wyżej przytoczonych cenach, wyłączenie i jedynie otrzymać można w składzie niżej podpisanym. Cenniki bardzo zajmujące wydają się bezpłatnie.
- Czarodziejskie kości, padające na komendę 50 ct.
- Takież same podwójne zlr. 1.30
- Pudełko eskamotera, w którym wszystko znika i na zawołanie wszystko powraca do życia 4 zlr
- Magazyn wstażek w ustach 25 ct.
- Przyrząd rozmnażający zlr. 1.20.
- Naucze karty tańczące 50 ct.
- Urna z kośćmi, czyli tajemnica odgadnięcia, 70 ct.
- Czarodziejskie kule. Sześć wielkich kul można zmienić w jedną, 3 zlr.
- Przyrząd do pisania; ale gdzie atrament? 50 ct.
- Samobójstwo sztyletem. 20 ct.
- Jaki to kolor? Czerwony i zielony, gdy się połączą, żaden z nich, 80 ct.
- Niezniszczony sznur; rozcina się go przed publicznością, a jednak jest cały, 65 ct.
- Czarodziejski lej-k, lub sposób zrobienia niemożliwego możebnem, 60 ct.
- Skarbonka, ale gdzie pieniądze? 25 ct.
- z braku miejsca nie mogą być tu wymienione.

Wspaniały Bazar A. Friedmanna, Wiedeń, Praterstrasse, 26.

Nakładem księgarni
Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie
wyjdzie za dni 15

i będzie do nabycia we wszystkich księ-
garniach w kraju i za granicą:

Z pamiętnika Tułacza

Legion Polski we Francji
w 1870 — 1871 r.

dedykowane członkom rady miejskiej
miasta Stanisławowa
przez

Bronisława Wołowskiego.

Cena egzempl. 1 reński.

(Można także nabyć egzemplarzy wprost
od autora przesyłając należność pod i-
mieniem autora: Victorgasse Nr. 1 (Wien-
den), w Wiedniu. (4256 6-6).

Sprzedaż bydła hodowego.

W dniu 29 maja r. b. o godz. 11 przedpołudniem odbędzie się
na arcyksiążęcym folwarku Lipowa 2 mile od stacyi kolejnej Bielsko
oddalonym, sprzedaż licytacyjna około 20 sztuk baranów ze stadniny
czystej rasy angielskiej Southdown.

Stadnina ta pochodzi od lorda Walsingham w Mertonhall i zostaje
prawie corocznie z tego samego źródła ukończoną i odświeżaną.

Równocześnie odbędzie się sprzedaż licytacyjna około 15 sztuk
buhajków czystej rasy holenderskiej.

Takowe hodowane są od zwierząt tak pod względem rozplodu
jako też i mleczności odznaczających się.

Dyrekcya dobr galicyjskich Jęgo ces. i król. Wysokości

Arcyksięcia ALBRECHTA w Żywcu. (4252 3-6).

Otrzymawszy już wszelkie gatunki

wód mineralnych

krajowych i zagranicznych, mam zaszczyt zawi-
adomić o tém Szan. Publiczność, że takowe po naj-
umiarkowańszych cenach

hurtownie i częściowo

sprzedaje. Żeby móz dostarczać Szan. Publiczno-
ści ciągle świeżych wód, odbieram

co tydzień świeże przesyłki.

Licząc zatem na liczne zamówienia, polecam się
z poważaniem

Józef Goldwasser

Stradom w domu p. Deichesa sklep
(4270 3-6). narożny przy moście.

OGŁOSZENIE.

Wynajmuje się w Wiedniu, z usługą lub bez onęj,
całkiem osobne i umeblowane mieszkanie na
Haut-Parterre, złożone z 4 frontowych pokoi z
balkonem, kuchni, przedpokoju i pokoiku dla słu-
gi, z piwnicy i strychu, tudzież z całkowitą po-
ścielą nieużywaną, sprzętem kuchennym, kreden-
sowym i gospodarskim, od 20 Maja do 1 Wrze-
śnia, za cenę siedmset zlr. (700 zlr.). — Wiedeń,
Heu-Gasse Nr. 80 Parterre, drzwi 5 naprzeciwko
Belwederu. — Wiadomość szczegółowa tamże.
(4297 3-6).

CERATY

w wszelkich szerokościach
na
stoły.

**fortepiana,
komody etc.**

(imitujące fladry, biały marmur i inne desenie)

na meble

z połyskiem i bez połysku.

CERATY

do wykładania podłogi
imitujące

posadzkę lub dywan.

PRZEŚCIERADŁA CERATOWE.

Ajenci i podróżujący za prowizyą.

Fabryka maszynowych rzemieni w Wiedniu,

która może zadość uczynić wszelkim wymaganiom, poszukuje zdolnych, zręcznych i w prze-
mysłowych kołach znanych agentów, lub podróżujących za prowizyą, w przemysłowych stro-
nach całej austr.-węgierskiej monarchii i Rumunii pod korzystnymi warunkami. Oferty z od-
wołaniem się na osoby wiarygodne i dowody od nich otrzymane, przyjmuje pod znakiem
J. 4953 Ekspedycya anonsów Rudolfa Mosse'go w Wiedniu. (4308 1-4).

Hurtownie

Bracia Maschl,

Wiedeń,
hoher Markt 11
Wchód pod bramą domu.

Potrzeby do
szycia i guziki
Pióra stalowe, ołówki
i t. d.

Szpilek i waga.

Hurtownie.

ZNACZNY WYBÓR

CERAT

poleca handel

Maxymiliana Caro

w Krakowie przy ul. Kanonnej, N. 125.

Oprócz tego poleca:
**Portland-Cement,
GIPS,
ASFALT,
Tektury ogniotrwałe
do pokrycia dachu
Smółwiec węglany,
Smarowidło belgijskie,
wodne szkło,
Pasta kauczukowa
do zaprawiania podłogi,
Farby**
w różnych kolorach tarte w pokoście.

Obfity i od wielu lat wzięty

Skład Zegarków

M. HERZA

zegarmistrza w Wiedniu, Stephans-
platz, 6, Aussenseite des Zwettlhofes,
poleca wielki wybór wszelkich gatunków dobrze
regulowanych zegarków z roczną gwarancją we-
dług cennika.

Zegarek nieregulowany o 2 zlr. tanięj.

Genewskie zegarki kieszonkowe.

- Srebrny cylinder z 4 rubinami... 10—13 fl.
- " " z obwódką złotą i spreż. 13—15 "
- " " damski... 13—18 "
- " " z podwójną kopertą... 16—17 "
- " " z kryształ. szkłem... 14—17 "
- " anker z 15 rubinami... 16—19 "
- " " z srebr. kop. wewnątrz 20—23 "
- " " z podwójną kopertą... 18—23 "
- " " " lepszy 24—28 "
- " " z kryształ. szkłem... 18—25 "
- " zegarek z podwójn. kop. dla wojsk. 29—30 "
- " Cylinder remontoar... 22—26 "
- " Anker remont. nakręc. z boku... 28—35 "
- " " z podwójną kopertą... 36—40 "
- " " z kryształ. szkłem... 30—36 "
- " anker armée-remontoirs... 38—45 "
- Złoty damski zegarek z 4 i 8 rubinami 25—30 "
- " emaliowany... 30—36 "
- " ze złotą kopertą wewn... 35—40 "
- " emaliow. z brylantami... 40—48 "
- " z kryształ. szkłem... 32—45 "
- " z podw. kopertą 8 rubin... 40—48 "
- " emal. z brylantami... 50—65 "
- " anker z 15 rubin... 38—44 "
- " bardzo elegancki... 5—60 "
- " z podwójną kopertą... 55—65 "
- " bardzo elegancki 65, 70, 80,
90, 100—120 "
- " anker z kryształ. szkłem... 45—75 "
- " damskie zegarki ankrowe... 40—48 "
- " anker z kryształ. szkłem... 45—60 "
- " z podwójną kopertą... 50—60 "
- " remontoirs 70, 80, 90—100 "
- " z podw. kop... 100, 110, 120—150 "
- Remontoiry dla myśliw. i dla rzemieś-
lników w pakowonóm okuciu lub
ze złota talmi koperta... 13—17 "
- Srebrne łańcuszki po fl. 2, 50, 3, 4, 5, 6
7, 10—12 "
- Złote łańcuszki po fl. 18, 20, 25, 30, 35
40, 50, 60, 70, 80, 90—100 "
- Budziki z godzinami... 7 "
- " same zapalające świecę 9 "
- " z narządem do wystrzału i za-
palania świecy... 14 "
- Paryżkie budziki w eleganckich osłon.
bronzowych... 12, 13—14 "
- Przenośne zegary dla kontrolowania strażników.
na 6 stacyj, werk ankrowy w rubinach,
najlepszy w świecie wyrób... 40—48 "
- Takie same przenośne na jedną stację 28—
Francuzkie zegary brązowe eleganckiej formy, 18,
20, 22, 25, 30 zlr.
- Francuzkie zegary salonowe 28, 30, 40, 50, 60,
70 do 100 zlr.
- Pendułowe zegary własnej fabryki z 2-letniem
poręczeniem.
- Codziennie do nakręcania 11, 12, 13 zlr.
- Co 8 dni 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25 zlr.
- Bijący pół i całe godziny 32, 35, 38 zlr.
- Bijący kwadransy i godziny 50, 55, 60, 65 zlr.
- Regulator miesięczny 30, 32, 35, 40 zlr.
- Za opakowanie pendułowego zegara fl. 1.50—2 fl.
- Reparacje uskutecznią się najstaranniej.
- Zamówienia z prowincyi za zaliczka pocztowa
lub za poprzedniem przesłaniem należytości,
uskutecznią się punktualnie. Przedmioty niepodoba-
jące się, ponatychmiastowóm odesłaniu, wymie-
nia się. Zegarki przyjmuje się w zamian.
- Na żądanie, za poprzedniem nadesłaniem
gotówki lub za przekazem pocztowym wysyła się
zegarki i łańcuszki do wyboru.
- Do taskawego uwzględnienia.
- Wszystkie moje zegarki są najlepszego gatunku,
i dla tego słyną w świecie dla nadzwyczajnej ta-
niości i trwałości. 3338(39-50)

Ceraty na podłogi sa teraz bardzo rozpowszechnione tak w salonach jak i w zwyczajnych pokojach lub sklepach i bu-
rach, mają bowiem tę korzyść, iż w godzinie jednej cała podłoga pokryta być może, a czyszczenie mokrą ścierką skutecznia się, przy zmianie mie-
szkania i cerata przeniesiona być może na drugie.
Moje ceraty odznaczają się miękkością i trwałością. — Przesyłam na żądanie okazy i ceny. 4076(-25)
Przy łaskawych obstalunkach, proszę podać szerokość i długość pokoju. — Przesyłki uskutecznią się za zaliczką pocztową.

Ces. król. uprzyw. galicyjski akcyjny BANK HIPOTECZNY

wydaje we Lwowie

i przez filje

w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu

od dnia 1go lutego 1873 r.

ASSYGNATY KASOWE

- 5 procentowe płatne za 8 dni po wypowiedzeniu
- 5 1/2 procentowe płatne za 14 dni po wypowiedzeniu
- 6 procentowe płatne za 30 dni po wypowiedzeniu
- 6 1/2 procentowe płatne za 60 dni po wypowiedzeniu
- 7 procentowe płatne za 90 dni po wypowiedzeniu.

Wszystkie Asygnaty Kasowe przed 1 lutego 1873 w obieg
puszczone oprocentowane będą

od dnia 1^{go} lutego 1873

o 1/2 procent wyżej z zachowaniem dotychczasowych terminów
wypowiedzenia.

Lwów, 20 stycznia 1873.

Dyrekcya.

3955(-?)

Gazeta Sądowa Warszawska

wychodzi w Soboty

w Warszawie ul. Miodowa, N. 10.

Przedpłata wynosi:

W Austrii: Rocznie guld. w. a. 15, półrocznie guld. w. a. 7 1/2,
kwartalnie guld. w. a. 3 3/4.

W Prusiech: Rocznie talarów 9, półrocznie tal. 4 1/2. (4282 3-?)

„Przedpłatę przyjmuje także Administracya „Kraju“.

Wielki skład

rur z żelaza lanego i kutego
tudzież glinianych, jako też rur do spajania

utrzymuje zawsze (4295 3-8).

kontynentalne akcyjne Towarzystwo do za-
kładania wodociągów i urządzeń gazowych

(Continental-Actien-Gesellschaft für Wasser- u. Gas-Anlagen)

w Berlinie, Prinzenstrasse 71, w Wroclawiu
Altbüßerstrasse 12, w Gracju Radetzky Str. 1.

LOSY MIASTA KRAKOWA.

Główne wygrane zhr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15.000 itd.

Najniższa Wygrana zhr. 30.

sprzedają:

we Lwowie: C. k. uprzyw. Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze.
Galicyjski Bank Krajowy i filia jego w Brodach.

w Wiedniu: Bank und Wechselgeschäft der Nieder Oesterreichischen Escompte Gesellschaft.

BUKEYE

Adr. **Platt i Spółki**
w Nowym - Yorku.

Najlepsza kosiarka w świecie! Skombinowana jest niezrównana! W Austrii, Węgrzech używają przeszło 300 tych kosiarek z zadowoleniem! Świadectw, pochwał, orzeczeń znawców i poleceń mnóstwo!

Ceny:

Kosiarka (nowy wzór) 350 zhr.
Zniwiarka z samograbem i odkładaczem 500 "
Skombinowana kosiarka i zniwiarka ... 600 "

Do każdej maszyny darmo części rezerwowe i dwa noże.

Główne ajencye:

Józef Oesterreicher, Wiedeń, Akademiestr. 3.
Na Galicyę przyjmują zamówienia:
PP. Krasicki, Krański i Spł. we Lwowie,
Galicyjski Bank krajowy we Lwowie.

Przed naśladownictwem się ostrzega! Każda maszyna zaopatrzona jest naszą firmą: **Adriancee Platt & Comp. Poughkeepsie N. Y. (4202 16-24).**

Biuro wywiadowcze

przez c. k. Namiestnictwo koncesjonowane w **Stanisławowie** L. 40, w Rynku, 2 piętro, umieszcza: Guwernerów, Guwernantki, Bony, Oficyjalistów różnego rodzaju — a mianowicie: egzaminowanych Leśniczych, Agronomów i t. p. mogących się wykazać najlepszymi świadectwami przez binro sprawdzone, oraz rekomendacją osób wysoko położonych. — Za następczenie WW. Chlebobdawcy płać dwa procent od plaćy rocznej, przez siebie przeznaczonj. (4315 1).

Für Liqueur-Fabrikanten.

Der frühere Compagnon eines der feinsten Liqueurgeschäfte einer grossen Hauptstadt verkauft sämtliche genau-n, durch 40 Jahre veredelten und bisher als Geschäftsgeheimniss bewehrten Anweisungen zur Bereitung aller Gattungen feinsten holländ., franz., böhm., bresl., so wie der vorzüglichsten bitteren Liqueure, der feinsten weissen und rothen Punschessenzen, Rum, Arak, Caj, Absinth u. s. w. auf kaltem Wege. (4310 1).
Verzeichniss nebst Preiss, ei zeln und zusammen duch **W. Horn** in B. Leipa, Böhmen.

Galicyjskie Towarzystwo Parcelacyi i Budowy

podaje do publicznej wiadomości, iż w dobrach swych

BESKO

w powiecie Sanockim, przy bitym gościńcu, na linii zatwierdzonej kolei Zagórsko-Grybowskię położonych, ma następujące folwarki do sprzedania:

1) Folwark obejmujący 880 morgów żyznej roli, wyborowych łąk i lasu z pięknym parkiem, domem mieszkalnym o 14 pokojach i licznymi budynkami gospodarskimi w bardzo dobrym stanie.

2) Folwark obejmujący 350 morgów żyznej roli i wyborowych łąk z budynkami murowanymi w bardzo dobrym stanie i gorzelnją z całym aparatem.

3) Folwark rozległy na 166 morgów roli i łąk z tartakiem, foluszem i młynem.

4) Folwark mający 297 morgów roli i łąk.

Oprócz tego:

5) Do morgowej rozprzedaży 192 morgów żyznej roli i 539 mor. wyborowych łąk.

6) Las mieszany jodłowy i bukowy, mający przestrzeni 2725 m.

Obszar folwarków stosownie do umowy z nabywcami może być powiększony lub zmniejszony, a nawet całe dobra ryczałtem sprzedane. Dogodne warunki wypłaty, na udzieleniu kredytu oparte zapewniają się nabywcy. Las dodany być może do folwarków częściowo lub w całości, albo osobno w całości lub częściach sprzedanym.

Szczegółowego opisu na zapytanie franko udzieli biuro **Galicyjskiego Towarzystwa Parcelacyi i Budowy** Nr. 19 w **Krakowie**. (4300 1-3)

O wpływie

anaterynowej wody do ust

Dra J. G. Popp'a c. k. nadwornego dentysty w Wiedniu, miasto Bognergasse 2,

na organiczne części gęby.

1. Osobliwszy jest wpływ anaterynowej wody do ust na brzydka, stęgła i stwardniała materye, która pod nazwą winnego kamienia osadza się lub osiadła w znacznej ilości naokoło zęba, albowiem przeskadza na drodze chemicznej twardnieniu téjże materyi i rozkłada kwas, właściwy łącznik winnego kamienia, a nareszcie uwalnia ząb od tego pa-
sożyta.

Również rozkłada anaterynowa woda do ust wszelki osad na zębach. 3943(1-3)

2. Nader dobrze wpływa anaterynowa woda do ust na błonę śluzową ust i gęby, niszcząc okazujący się niemiłą wonia wielki osad, który zupełnie usuwa.

3. „Anaterynowa woda do ust“ jest bardzo skuteczną na nerwy zębów, usmierając ich rozdrażnienie, które jest przyczyną często najokropniejszych bólów zębów, i tym sposobem usuwając ból zębów.

4. Toniczne, balsamiczne części składowe wody anaterynowej do ust ściągają i wzmacniają krwionośne naczynia w szczęce, wzmacniają osłabione naczynia zębów i ich włókna, przywracają im naturalną elastyczność i sprawiają, że zatrzymują w ich przewodach czerwony płyn, potrzebny do żywienia zębów i dziaseł.

5. Toniczne własności „anaterynowej wody do ust“ wzmacniają dziąsła, ściągają je naokoło zęba i sprawiają, że często już chwijające się zęby trzymają się mocniej.

MOŻNA NABYĆ:

w **Krakowie** u pp. aptekarzy: **W. REDYKA** „pod Barankiem“, **SIEDLECKIEGO**, **J. TRAU-CZYŃSKIEGO** w Rynku głównym pod „Korona“, **ERNESTA STOCKMARA**, **Flor. SAWI-CZEWSKIEGO** — dalej u pp. **M. DWORSKIEGO**, **T. GÓRECKIEGO**, **J. JAHNA**, **L. FEIN-TUCHA**, **WILHELMA FENZA**, Rynek Główny, Nr. 49; **We Lwowie** w apt. dra chemji **TYTUSA ZARZYCKIEGO**, p. **MIKOLASZA** apt., p. **A. BERLINERA** apt., p. **EHREN-BERGERA** aptek., p. **Fr. KLEINA** wdowy, p. **Bonif. STILLERA**, p. **Z. RUCKERA** i p. **J. PIEPESA** apt. — w **Brodach** u p. **M. S. FRANCAS** kupiec. — w **Nowym Sączu** p. **S. LICHTMANN** kupiec.

LOSY MIASTA KRAKOWA

4035 (-?)

po 25 zhr. w. a.

jako też ze splatą w ratach miesięcznych

sprzedaje

M. DWORSKI w Krakowie, Rynek gł. I. 14.

NA MAŁE RATY

kwartalne lub miesięczne

sprzedajemy listy ratowe na pojedyncze losy, jako też w dowolnie zestawionych grupach i pod najkorzystniejszymi warunkami.

Zaraz po złożeniu pierwszej raty i podczas upłacania gra każdy jedynie sam na wszystkie wygrane wszelkich losów.

(4312 1-5).

Na najbliższe ciągnięcia zalecamy szczególnie

Węgierskie premiowe losy

ciągnięcie 15 Maja, główna wygrana 150.000 zhr.

Losy z roku 1864

ciągnięcie 1 Czerwca, główna wygrana 250.000 zhr.

3% losy tureckie na 400 frank.

ciągnięcie 1 Czerwca, główna wygrana 300.000 franków.

Oddział ratowy **Austriackiego Przemysłowego Banku** dawniej **Edw. Fürsta**, Wiedeń **Stefansplatz**.

W **Krakowie** reprezentcyja: **Aron Eibenschütz** w **Runky**.

Austriacki Bank Przemysłowy

dawniej (Dom Bankowy Edwarda Fürsta)

Wiedeń, **Plac Szczepański**, (**Stephansplatz N. 1.**)

w **Krakowie** reprezentacyja: **Aron Eibenschütz** w **Rynku**

wypuszcza od 6 listopada z. r.

ASSYGNATY KASOWE

po zhr. 100, 500, 1000, 5000 na 5%, 5½%, 6%, 6½%, za 8-, 14-, 30-, 60-dniowem wypowiedzeniem. — W obiegu znajdujące się, a nie wypowiedziane assygnaty kasowe, przynoszą od powyższego dnia większy procent. Procent można odebrać naprzód przy wypowiedzeniu, a zwrot kapitału może być także przekazany we wszystkich głównych miastach prowincjonalnych Austrii-Węgier.

Rada Zawiadowcza.

4313(1-8)

(Przedruków się nie płaci).

PAPIER RIGOLLOT

czyli

„Gorzycyca w arkuszach.“

NA SYNAPISMY

przyjęty przez wszystkie szpitale paryskie, ambulanse, szpitale wojskowe, marynarkę cesarską i marynarkę angielską.

Zachować wszystkie własności proszku gorzycy, otrzymać z łatwością i w krótkiej chwili stanowczy skutek jak najmniejszą ilością lekarstwa. Jest to zadanie, które p. Rigolot w najszcześliwszy i najpraktyczniejszy rozwiazał sposob.

A. Bouchardat, (Annuaire de thérapeutique 1868, pag. 204).
Dla uniknienia fałszywego papieru, wymagać należy, aby opatrzone był podpisem właściciela.
Do każdego pudełka dołączona jest instrukcyja w języku polskim.

Rigolot

Dostać można u wynalazcy 26 rue Vieille du Temple w Paryżu — w **KRAKOWIE** w aptece p. **Wiktora Redyka** i we wszystkich znaczniejszych aptekach celniejszych miast Europy.